
Antwoorden Werken met gehandicapte dierverzorgers

Annie Groot Koerkamp
Gerrie de Gans

eerste druk, 2003

Artikelcode: 23051.2 & 23051.1

© 2003 Ontwikkelcentrum, Ede, Nederland
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, hetzij mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Ontwikkelcentrum.

1 Gehandicapt, wat is dat?

Vragen 1.1 a Antwoord:

Stelling		Juist	Onjuist
1	Een handicap is altijd een gevolg van een stoornis.	x	
2	Iemand die een stoornis heeft is gehandicapt.		x
3	Iemand met een handicap heeft altijd hulp van anderen nodig.		x
4	Niet elke stoornis hoeft tot een beperkt functioneren te leiden.	x	
5	We bedoelen met "normaal functioneren", dat iemand functioneert zoals hij dat moet doen.		x
6	Diabetes is geen stoornis.		x
7	Een slechthorende die met een gehoorapparaat goed kan horen is niet gehandicapt.	x	
8	Een gehandicapte zal moeten accepteren dat hij niet alles kan wat anderen wel kunnen.	x	

- b Peter wordt door zijn gebroken been tijdelijk beperkt in zijn normale functioneren. Als zijn been weer genezen is, kan hij alles weer. Hij is niet gehandicapt.
- c 'Normaal functioneren' is het functioneren zoals algemeen gebruikelijk is.
- d Eigen omschrijving, waarbij er een verband tussen stoornis, beperking en normaal functioneren wordt gelegd.
- e Drie voorbeelden van stoornissen die geen handicap zijn: kleurenblindheid, bijziendheid en iemand met zes vingers.

Vragen 1.2 a Antwoord:

Handicap	Voorbeeld
Aangeboren motorische handicap	Spasme
Aangeboren orgaanhandicap	Diabetes
Aangeboren spraakstoornis	Stotteren, heesheid
Aangeboren handicap op cognitief gebied	Syndroom van Down
Aangeboren handicap met contactstoornis	Autisme
Verworven motorisch handicap	Dwarslaesie
Verworven orgaanhandicap	Hartritmestoornis
Verworven zintuiglijke handicap	Doofheid na een hersenvliesontsteking
Verworven spraakstoornis	Afasie
Verworven handicap op cognitief gebied	Hersenschudding na een ernstig ongeluk
Verworven handicap met contactstoornis	Teruggetrokken gedrag na traumatische ervaringen

- b Eigen antwoord, waaruit blijkt dat de leerling zich in beide oorzaken van handicaps heeft verdiept en dat de gevolgen van een handicap nooit met elkaar vergeleken kunnen worden, omdat ze persoonlijk zijn en individueel worden ervaren.

- Vragen 1.3** a Als je gehandicapte mensen op een wijkboerderij moet rondleiden kun je je het beste richten op:
- wat een slechthorende kan horen, kan voelen en kan doen;
 - wat iemand die in een rolstoel zit vanuit de rolstoel kan zien en kan doen (dieren vastpakken en strelen). Let ook op de toegankelijkheid van de boerderij;
 - wat een slechthorende kan zien, voelen en doen;
 - wat iemand met een contactstoornis prettig vindt. Let op rust en dat je niets opdringt;
 - waar iemand die krukken gebruikt, kan lopen. Let op de toegankelijkheid en hier en daar bankjes om te zitten;
 - wat iemand met het syndroom van Down leuk vindt. Let vooral op veiligheid.

b Antwoord:

Benaming	Wel acceptabel	Niet acceptabel	Motivatie
Mongool		x	Scheldwoord, niet respectvol
Debiel		x	Scheldwoord, niet respectvol
Imbeciel		x	Scheldwoord, niet respectvol
Gek		x	Scheldwoord, niet respectvol
Mens met een verstandelijke handicap	x		Beschrijft de handicap

c Als iemand met een autistische aandoening geen vast dagpatroon heeft, weet hij niet waar hij aan toe is. Hij wordt onrustig en is zijn veiligheid kwijt.

d Antwoord:

Activiteit	Mensen met een zeer ernstige verstandelijke handicap	Mensen met een ernstige verstandelijke handicap	Mensen met een matige verstandelijke handicap	Mensen met een lichte verstandelijke handicap	Mensen met een autistische stoornis
Kippen voeren			x	x	x
Cavia's strelen	x	x	x	x	x
Konijnenhok schoonmaken			x	x	
Luisteren naar hanengekraai	x	x	x	x	x
Eieren uithalen			x	x	
Paard borstelen				x	
De schuur opruimen			x	x	
Waterflesje cavia vullen		x	x	x	

- e Iemand die spastisch is, heeft last van spieren die zich buiten zijn wil om samentrekken. Het wordt erger door koude en schrik. Ze hebben problemen met lopen op een oneffen pad.
- f Lichamelijke zelfredzaamheid: de medewerker kan zelf naar de WC, zelf eten.
Sociale zelfredzaamheid: de medewerker kan samenwerken, kan luisteren.
Maatschappelijke zelfredzaamheid: de medewerker kan met gasten omgaan.
- g Voorbeelden van protheses zijn ledematen (zoals arm, hand en been) en gebitsprotheses.
- h Voorbeelden van hulpmiddelen om je mee te verplaatsen zijn: wandelstok, driepoot, krukken, looprek, rolstoel, scootmobiel en rollator.
- i Aandachtspunten voor communicatie met slechthorenden:
 - Kijk de persoon aan.
 - Articuleer duidelijk en spreek niet te vlug.
 - Ga niet schreeuwen.
 - Herhaal wat nodig is.
 - Laat de slechthorende niet tegen het licht in kijken.
 - Zorg ervoor dat je op de hoogte bent van hulpmiddelen.
 - Informeer of jij ook gebruik moet maken van apparatuur.
 - Laat mensen niet schrikken, ze horen je niet aankomen.

Vragen 1.4

- a Als gebouwen niet toegankelijk zijn voor mensen met een handicap kunnen ze niet deelnemen aan de maatschappij en is integratie niet mogelijk.
- b Hulpmiddelen waardoor de gehandicapte zich beter kan redden.

Handicap	Hulpmiddel
Slechtziendheid	Witte stok, blindengeleidehond
Spasmen bij lopen	Beugels om de benen
Slechthorendheid	Ringleiding, hoortoestel
Verlamming van de benen	Rolstoel
Vergroeide vingers	Bestek en gereedschap met speciale handvaten

- c Drie eigen voorbeelden met daarbij uitleg hoe het beter kan.
- d Integratie is deelname aan de maatschappij. Als gehandicapten werken in een winkel, op een boerderij of in een ziekenhuis nemen zij deel aan de maatschappij. Zij werken, hebben collega's en dragen verantwoording voor hun taken. Dit is integratie.
- e Meerdere antwoorden mogelijk.
- f Meerdere antwoorden mogelijk.

Vragen 1.5

- a De instellingen en verenigingen die je noemt, zijn afhankelijk van je eigen woon- en leefomgeving.
- b Bezoeken kunnen onder andere worden aangevraagd door: een DAC (dagactiviteitencentrum), een woonvorm, een oudervereniging, een ZMLK-school, een verpleeghuis, een DVO (dagverblijf voor ouderen).

-
- c Op een zorgboerderij wordt samengewerkt tussen een zorginstelling en een boerenbedrijf. Een doelstelling kan zijn: zinvolle dagbesteding, weer in het dagelijkse ritme komen, de sfeer van de boerderij beleven. Er is veel variatie in de doelstellingen mogelijk.

2 Op bezoek

- Vragen 2.1**
- a Je stelt de volgende vragen:
 - Wat is de bedoeling van het bezoek?
 - Wat wordt er van mij verwacht?
 - Op welk niveau functioneren de bezoekers?
 - Zijn er mensen bij die naast hun verstandelijke handicap een lichamelijke handicap hebben?
 - Is het de bedoeling dat er bijvoorbeeld koffie gedronken wordt?
 - b De belangrijkste doelstellingen voor een bezoek aan een boerderij zijn recreatie, educatie en zintuigactivering.
 - c Je kunt een blinde verstandelijk gehandicapte het verschil tussen verschillende dieren laten ervaren door:
 - Verschillende dieren laten aaien, zodat het verschil in vacht duidelijk wordt.
 - De bezoekers aan de verschillende dieren laten ruiken.
 - Verschillende dieren uit de hand voeren, zodat eetgewoonten en verschil in voer duidelijk wordt.
 - De bezoekers bewust naar de verschillende diergeluiden laten luisteren.
- Vragen 2.2**
- a De randvoorwaarden zijn toegankelijkheid, veiligheid, begeleiding en faciliteiten.
 - b Meerdere antwoorden mogelijk, zoals: een konijnenhok dat te hoog staat, hekwerk op ooghoogte dat het zicht belemmert, onbereikbaarheid van contactweide door te smal draaihek, stenen muurtjes (vaak op oudere boerderijen bij de binnenverblijven van varkens en geiten).
 - c Meerdere antwoorden mogelijk, zoals: laat zich niet snel uit het veld slaan, heeft geduld met mensen, is stressbestendig, is vriendelijk, toont begrip, toont respect, laat niet met zich sollen, is flexibel, is goed in problemen oplossen.
 - d Meerdere antwoorden mogelijk, zoals: bredere hekken, kleurrijke informatieborden (met pictogrammen), drempels verwijderen, een knuffelhoek inrichten, zitjes creëren, aanpassen van het sanitair, nieuwe hokken op rolstoelhoogte.

Vragen 2.3 Er zijn meerdere antwoorden mogelijk.

Vraag	Reden waarom niet	Alternatief
1 We werken aan een project met natuurlijke materialen. Kunnen we met onze groep op bezoek komen en kunt u dan een schaap scheren?	Het is oktober.	Uitleg over schapenwol, vette vacht laten voelen, video over het scheren laten zien en een spinde-monstratie geven.
2 Kunnen we met acht personen komen helpen bij het voeren van de dieren? Er komt een personeelslid mee.	Te weinig begeleiding.	Uitleg geven aan de hele groep over voeding. Met de groep alleen die dieren voeren die niet op een bepaald tijdstip gevoerd moeten worden.
3 Kunnen we met een groepje van vier verstandelijk gehandicapten komen kijken bij het geiten melken en daarna kaas maken?	De geiten staan droog.	- Ergens anders melk vandaan halen en kaas maken. - Voor het melken doorverwijzen naar een geitenbedrijf in de omgeving.
4 Kunnen we met een groepje van vier rolstoelgebruikers een bezoek brengen aan de boerderij en dan helpen met het schoonmaken van de konijnenhokken?	Konijnenhokken staan te hoog voor rolstoelgebruikers.	- Doorverwijzen naar een boerderij die wel konijnenhokken op rolstoelhoogte heeft. - Andere hokken aanbieden om schoon te maken, bijvoorbeeld een caviahok dat op het werkblad van een rolstoel kan worden gezet.
5 Kunnen we met twee groepen verstandelijk gehandicapten (18 personen) een bezoek brengen en daarna de lunch op de boerderij gebruiken?	Geen zitruimte voor zoveel mensen.	- Doorverwijzen naar een andere boerderij met meer ruimte. - Voorstellen dat ze zelf klapstoelen meebrengen en buiten eten.

- Vragen 2.4**
- a Een programma moet voldoen aan de volgende eisen:
- Het moet zijn aangepast aan de doelgroep.
 - Het moet onder alle omstandigheden kunnen doorgaan, of er moet een alternatief zijn.
 - Het moet werkbaar zijn voor alle betrokkenen.
 - Het moet duidelijk zijn.
 - Het moet een tijdsplanning bevatten.
- b Je stelt jezelf de volgende vragen: wat, waar, wanneer, door wie, waarmee en hoe?
- c Een draaiboek bestaat uit een voorbereiding, een uitvoering en een afsluiting.

3 Omgaan met mensen met een verstandelijke handicap

- Vragen 3.1**
- a Eigenschappen die passen bij iemand met een positief zelfbeeld: zelfverzekerd, spontaan, neemt initiatief, vertrouwt anderen, enthousiast, doorzettingsvermogen.
 - b Eigenschappen die passen bij iemand met een negatief zelfbeeld: afwachtend, onzeker, wantrouwend, teruggetrokken, angstig, verlegen.
 - c Drie soorten verantwoordelijkheden zijn: verantwoordelijkheid voor materiële zaken, voor sociale contacten en voor taken.
 - d Zelfbeschikking op het gebied van:
 - opleiding en beroep;
 - keuze van arts, tandarts, kapper enzovoort;
 - vrijetijdsbesteding;
 - woonplaats;
 - voorkeuren eten en drinken;
 - vakantiebestemming;
 - sociale contacten.
 - e Eerst in gesprek gaan met de gehandicapte en de begeleiding. Vraag naar de voorkeuren en ga vervolgens kijken wat de mogelijkheden zijn. Enkele ideeën:
 - afmeten van voer;
 - voer geven aan kleine dieren;
 - water verversen;
 - voer- en waterbakken schoonmaken;
 - brood in stukjes breken;
 - afwassen.

- Vragen 3.2**
- a Communiceren zonder hulpmiddelen kan met woorden, lichaamstaal, oogcontact en lichamelijk contact.
 - b Het doel van de communicatie is:
 - sociaal contact of informatie;
 - hulp of informatie;
 - informatie;
 - informatie of troost;
 - hulp;
 - troost.
 - c Je aandacht volledig richten op degene die spreekt en proberen de boodschap goed te begrijpen.
 - d Vier mogelijke openingszinnen zijn:
 - Wat vind je van onze boerderij?
 - Ben je al eerder op deze boerderij geweest?
 - Heb je alle dieren hier al gezien?
 - Wat zijn je lievelingsdieren?

- e Mogelijke voorbeelden zijn:
- Actief naar iemand luisteren.
 - Hulp bieden als iets niet lukt.
 - Helpen angst te overwinnen.
 - Consequent zijn.
 - Rekening houden met voorkeuren.

- Vragen 3.3**
- a Handicaps die invloed kunnen hebben op de communicatie zijn auditieve handicaps, visuele handicaps, autisme en afasie.
- b Pictogrammen spreken voor zich, Bliss-symbolen moeten worden geleerd.
- c Verschillende antwoorden mogelijk: hondenuitlaatplaats, uitgang, brandblusser, telefoon, eerste hulp, dames- of herentoilet, trap, rookverbod enzovoort.

- Vragen 3.4**
- a Je kunt miscommunicatie voorkomen door actief te luisteren, de boodschap te controleren, te letten op de lichaamstaal en daarnaast door de boodschap te controleren en rekening te houden met wat de medewerker heeft meegemaakt.
- b Beide partijen doen water bij de wijn en beide partijen kunnen zich in het compromis vinden.

Vragen 3.5

Eigenschap of gewoonte	Positief	Negatief	Beide
Spontaan	x		
Verlegen		x	
Onzeker		x	
Zelfverzekerd	x		
Bereid compromissen te sluiten	x		
De zaak van meerdere kanten bekijken	x		
Doelgericht	x		
Weinig zelfkritiek		x	
Geduldig	x		
Altijd alles willen verklaren			x
Geïnteresseerd in anderen	x		
Goed kunnen luisteren	x		
Snel conclusies trekken			x

Rechtlijnig			x
Recht door zee	x		
Stressbestendig	x		
Consequent	x		
Vastberaden	x		
Beïnvloedbaar			x
Overal de humor van inzien	x		
Flexibel	x		

4 Taken en werkzaamheden

- Vragen 4.1**
- a Een hulpvraag geeft aan welke voorwaarden er nodig zijn om een doelstelling te bereiken.
 - b De juiste doelstellingen zijn:
 - dieren voeren: zinvolle dagbesteding of arbeidstraining;
 - dieren aaien: recreatie;
 - naar dieren kijken: recreatie;
 - paardrijden: recreatie of therapie;
 - stallen uitmesten: zinvolle dagbesteding of arbeidstraining;
 - een eigen werkschema volgen: arbeidstraining of zinvolle dagbesteding;
 - werkoverleg bijwonen: arbeidstraining of zinvolle dagbesteding.
- Vragen 4.2**
- a Bij het organiseren van werkzaamheden geeft je antwoord op de vragen: wie, wat, waar, wanneer en hoe?
 - b Bij het analyseren van werkzaamheden bekijk je uit welke handelingen een taak bestaat.
 - c Een deeltaak is een onderdeel van een afgeronde taak. Een deeltaak staat nooit op zichzelf.
- Vragen 4.3**
- a Een werkplanning is gewenst als het werk onoverzichtelijk is, als er meerdere personen werken en als je werkt met mensen die weinig inzicht in de werkzaamheden hebben.
 - b Het werk moet uitgesplitst zijn in afzonderlijke handelingen en bij elke handeling moet je aangeven hoe en met welke materialen en hulpmiddelen de handeling uitgevoerd moet worden. Verder moet er in het werkplan staan waar de materialen te vinden zijn en waar ze na gebruik heen moeten.
 - c Als je gaat werken met een werkplan moet je weten hoe je het opstelt, uitvoert en evalueert.
- Vragen 4.4**
- a Het ervaren van vertrouwen en het ontwikkelen van het gevoel van eigenwaarde zijn positieve gevolgen van het krijgen van verantwoordelijkheden.
 - b Als iemand zijn verantwoordelijkheden niet aankan, kan hij gefrustreerd raken en zijn gevoel van eigenwaarde kwijtraken.
 - c Taken die hij zelfstandig kan uitvoeren.
- Vragen 4.5**
- a Omdat op die manier de werkomstandigheden worden verbeterd, waardoor mensen meer plezier aan hun werk beleven en lichamelijke klachten worden voorkomen.
 - b Iemand die mens en middel op elkaar afstemt, zodat beide optimaal kunnen functioneren.
 - c Oorzaken van rugklachten kunnen zijn: verkeerd tillen, te zwaar tillen, belastend werk, zoals het hanteren van grote dieren en hoefverzorging, piekbelasting, zoals het lossen en stapelen van vrachten hooi.
 - d Bij een aanvaardbaar risico is de kans erg klein dat er iets gebeurt en als er iets gebeurt zijn de gevolgen waarschijnlijk niet ernstig. Een onaanvaardbaar risico is een risico dat kan worden voorkomen en waarvan je bovendien kunt inschatten dat de gevolgen ernstig kunnen zijn.

-
- e Er zijn verschillende antwoorden mogelijk, bijvoorbeeld:
- geen agressieve dieren;
 - geen dieren waarvan het gedrag onvoorspelbaar is;
 - zelf altijd het goede voorbeeld geven;
 - geen gereedschap laten rondslingeren;
 - medewerkers niet met scherp gereedschap laten werken;
 - voor goede verlichting zorgen;
 - voor beschermende kleding zorgen;
 - motorisch gehandicapten geen kleine dieren laten hanteren;
 - voor deugdelijk gereedschap zorgen;
 - erop letten dat medewerkers de werkzaamheden op de juiste manier uitvoeren;
 - voor toezicht zorgen.
- f Handen wassen na contact met dieren.
- g Een ziekte waarbij mens en dier elkaar kunnen besmetten.
- h Het dragen van bedrijfskleding.

5 Samenwerken

- Vragen 5.1**
- a Een zinvolle dagbesteding is belangrijk voor verstandelijk gehandicapten, omdat ze dan het gevoel krijgen dat ze ergens voor nodig zijn. Ze worden erdoor gestimuleerd en kunnen zich beter ontwikkelen.
 - b Elke gehandicapte die in een instelling woont heeft daar een mentor. De mentor stelt het handelingsplan op en onderhoudt ook de contacten met de dagbesteding.
 - c Als je iemand met een negatief zelfbeeld moet begeleiden moet je erop letten dat:
 - je niet te moeilijke opdrachten geeft (ze moeten kunnen lukken);
 - je aandacht schenkt aan positieve prestaties;
 - je complimenten geeft voor geleverde prestaties;
 - je niet de nadruk legt op fouten.
 - d De doelstelling van een taak van een medewerker is afgesproken in het zorgplanoverleg. De doelstelling heeft te maken met de ontwikkeling en de interesses van de medewerker. De kwaliteitseisen van een taak hebben te maken met de kwaliteit waaraan het werk van de medewerker moet voldoen. Je moet er dus voor zorgen, dat een medewerker aan die kwaliteitseisen kan voldoen, anders zal het werk voor de medewerker heel frustrerend worden.
 - e Joop is de begeleider van Eric. Als begeleider moet hij ervoor zorgen dat de medewerker het werk met plezier doet en zich goed ontwikkelt, zoals in het zorgplan staat. Als het niet goed gaat met Eric moet Joop contact opnemen met de mentor van Eric. Ze kunnen dan samen zoeken naar een oplossing.

- Vragen 5.2**
- a Intrinsieke motivatie is beter voor de ontplooiing van een medewerker, omdat hij dan dingen wil doen omdat hij ze leuk vindt. Daardoor zal hij ook graag doorgaan en zijn werk met plezier doen. Bij extrinsieke motivatie doet hij alleen maar wat een ander graag van hem wil zien, hij wordt niet echt gestimuleerd.
 - b Jan: extrinsieke motivatie, hij heeft honger en wil gauw eten, daarom gooit hij snel het gereedschap in de kast.
Toke: intrinsieke motivatie, ze vindt het leuk om het kastje netjes te maken.
Sicco: intrinsieke motivatie, hij vindt het leuk om zijn buurman de geitjes te laten zien.
Kees: extrinsieke motivatie, hij doet het omdat hij het moet van zijn begeleider.
Bert: intrinsieke motivatie, hij wil een goed cijfer halen.
Wilco: extrinsieke motivatie, hij doet het omdat hij vanavond graag de auto van zijn vader wil lenen, niet omdat hij het werk zo leuk of belangrijk vindt.
 - c Vier voorbeelden van sociale beloningen zijn: duim omhoog, knipoog, schouderklop, compliment.
Vier voorbeelden van materiële beloningen zijn: sticker, koekje, geld, bloemetje.
Vier voorbeelden van beloningen in de vorm van een activiteit zijn: meegaan boodschappen doen, gasten helpen ontvangen, een nieuwe (moeilijker) taak krijgen, iets uitleggen aan andere medewerkers.
 - d Het nadeel van materiële beloningen is dat medewerkers alleen werken voor de beloning en niet omdat ze de taak graag doen.

- e Door een beloning kun je een medewerker het gevoel geven dat hij zijn taak goed uitgevoerd heeft. Als dit vaker gebeurt zal de medewerker er steeds meer van overtuigd raken dat hij die taak goed kan doen. Hij zal daardoor (voor dit onderdeel) een positief zelfbeeld gaan ontwikkelen.
- f Eigen antwoord, waarin gelet wordt op het zelfbeeld van Jan en op het gedrag van Jessica. Naar beide medewerkers toe moet actie ondernomen worden.

Vragen 5.3

- a In de volgende stellingen is er wel of geen sprake van begeleiden:
 - Als begeleider moet je laten zien wie de baas is: niet waar.
 - Vertrouwen moet je uitstralen: waar.
 - Je moet ze leren in zichzelf te geloven: waar.
 - Ik weet wat voor de medewerkers het beste is: niet waar.
 - Als begeleider moet je vooruit kijken om problemen te voorkomen: waar.
- b Eigen antwoord.
- c Drie zaken waarmee je rekening moet houden als je een gehandicapte medewerker een veilig gevoel wilt geven zijn: een overzichtelijke situatie, de aanwezigheid of afwezigheid van personen en de persoonlijke levensgeschiedenis van de medewerker.
- d Je kunt in drie opzichten structuur bieden.

Handeling	Structuur in de dag-indeling	Structuur in de leef- en werkomgeving	Structuur in de omgang en begeleiding
's Morgens beginnen met koffie en thee.	x		
Na de koffie kopjes naar de keuken brengen.		x	
Voor het eten handen wassen.	x	x	
Een medewerker vragen hoe zijn weekend was.			x
Een medewerker vragen wat hij na de koffie gaat doen.	x		
De laarzen naast de mat zetten.		x	
Het werk controleren als een medewerker klaar is.			x

- e Door de structuur wordt de dag in stukjes gedeeld, dat geeft overzicht, het wordt voorspelbaar welke activiteiten elkaar opvolgen. Dit geeft zekerheid en er ontstaat een veilig gevoel.

-
- f Aandachtspunten waar jij als dierenverzorger aan moet denken als jouw collega, die met vier medewerkers voor de konijnen, geiten en kippen zorgt, ziek is:
- Bedenk van tevoren welke taken de vier medewerkers die ochtend moeten doen. Welke taken moeten per se gebeuren en welke kunnen even wachten?
 - Bedenk welke medewerkers van jouw collega en van jezelf hun taken zelfstandig kunnen doen en wie niet.
 - Bedenk welke instructies jij moet geven aan de medewerkers die zelfstandig kunnen werken.
 - Leg duidelijk aan jouw eigen medewerkers en die van je collega uit, dat je collega ziek is en dat jij nu samen met hen aan het werk gaat.

Vragen 5.4

- a Geef hier een eigen voorbeeld gebaseerd op je eigen ervaring.
- b Er zijn verschillende antwoorden mogelijk gebaseerd op je eigen ervaring.
- c Er zijn verschillende antwoorden mogelijk. Geef duidelijk aan dat je, ondanks empathie, toch de medewerker moet begeleiden in zijn ontwikkeling.
- d Eigen antwoord.
- e Bij het begeleiden bij een taak gaat het erom dat de medewerker de taak leert uitvoeren en dat de taak correct wordt uitgevoerd. Bij het begeleiden van een proces gaat het erom dat je de medewerker begeleidt in zijn ontwikkeling, zoals die in het zorgplan is vastgesteld.

Vragen 5.5

- a Redenen waarom controle van uitgevoerde activiteiten noodzakelijk zijn:
 - voor de veiligheid van medewerkers en bezoekers;
 - zodat de medewerker weet hoe hij de activiteit een volgende keer moet uitvoeren;
 - voor de persoonlijke ontwikkeling van de medewerker;
 - zodat je kunt beoordelen of bepaalde activiteiten wel of niet haalbaar zijn voor de medewerker.
- b Voordat je de werkzaamheden van een gehandicapte kunt beoordelen moet je weten:
 - 1 waarom iemand bepaalde werkzaamheden doet;
 - 2 wat hij daarmee wil bereiken;
 - 3 wat jij van hem mag verwachten.
- c In onze maatschappij is het gebruikelijk dat iedereen werk doet dat hij kan en dat hij daarmee een bepaald doel bereikt. Dit geldt ook voor mensen met een verstandelijke handicap. Zinnvolle dagbesteding is dus een onderdeel van integratie.
- d Vier voorbeelden van gewenst gedrag van een medewerker op een boerderij zijn:
 - de afgesproken activiteiten correct uitvoeren;
 - trots zijn op geleverde prestaties;
 - zien welke taken hij nog moet uitvoeren;
 - groeien in zelfstandigheid.

-
- e Sommige medewerkers zijn goed in staat om feedback aan hun begeleiders te geven. Een begeleider moet altijd het goede voorbeeld geven, als je dat niet doet zal jij daarop onmiddellijk worden aangesproken.
- 1 Je moet niet schreeuwen tegen het paard: onjuist.
 - 2 Ik zie dat je boos bent: juist.
 - 3 Als je de emmers daar neerzet loopt iedereen er tegenaan: juist.
 - 4 Hoe kun je dat nu zó doen?: onjuist.
 - 5 Jan, gisteren heb je de kippen gevoerd en toen: onjuist.
 - 6 Ik vind het niet netjes als je de bezoekers steeds vraagt hoe oud ze zijn: juist.
- f Er zijn verschillende antwoorden mogelijk.

6 Contacten tussen boerderij en zorginstelling

- Vragen 6.1**
- a Eigen antwoord, denk vooral aan:
 - een doel dat vooraf is opgesteld;
 - een plan dat is opgesteld om het doel te bereiken;
 - afgesproken methodes en procedures om het plan uit te voeren;
 - het evalueren op vaste momenten en het bijstellen van de doelen.
 - b De functie van een zorgplan is:
 - het in kaart brengen van de zorgvragen van de gehandicapte;
 - het vastleggen van hoe met die zorgvragen moet worden omgegaan;
 - welke personen welke taken hebben bij het vervullen van de zorgvragen.
 - c Als begeleider op een boerderij heb je te maken met het begeleidingsplan.
 - d Voordat je iemand gaat begeleiden, moet je de volgende zaken weten over de medewerker:
 - Wat zijn interesses zijn?
 - Wat zijn mogelijkheden zijn (lichamelijk, geestelijk en sociaal)?
 - Wat zijn begeleidingsdoelen en werkdoelen zijn?
 - Welke activiteiten hij kan uitvoeren?
 - e Vijf aandachtspunten bij het begeleiden van Gitta kunnen zijn:
 - Bied haar activiteiten aan die ze aan kan en die niet te moeilijk zijn.
 - Bied haar activiteiten aan die ze leuk vindt.
 - Beloon haar vaak met complimentjes.
 - Nodig haar uit om zelf te zeggen dat ze een activiteit goed heeft gedaan.
 - Bouw de moeilijkheidsgraad van de activiteiten langzaam op als je merkt dat ze iets goed kan.
 - f In de instelling is de gehandicapte 'de cliënt' die zorg, hulp en begeleiding vraagt en ontvangt. Op de boerderij doet de gehandicapte zijn werk en is dus 'medewerker'.
- Vragen 6.2**
- a Je moet zo objectief mogelijk observeren, omdat je zo veel mogelijk gegevens moet verzamelen zonder daaraan een interpretatie toe te kennen. Je kunt dan veel meer dingen waarnemen.

b Antwoord:

Beweringen	Objectief of subjectief
Ik weet zeker dat Jan de geiten heel leuk vindt, hij staat steeds bij het hek.	S
Joke loopt altijd chagrijnig rond, ze heeft altijd slechte zin.	S
Wilco, gaat nu uit zichzelf naar de bezoekers toe, hij heeft meer zelfvertrouwen dan een paar maand geleden.	O
Annemieke moet 's morgens altijd even op gang komen, daarna gaat ze met plezier aan haar werk.	O
Willem hangt het gereedschap altijd weer op de juiste plaats, hij werkt heel nauwkeurig.	O
Peter heeft vannacht vast niet goed geslapen, hij was zo humeurig.	S

- c Gegevens moet je schriftelijk vastleggen, omdat ze dan voor iedereen en altijd hetzelfde zijn. Schriftelijke informatie moet ook op elk gewenst momenten op een vaste plaats beschikbaar zijn voor iedereen die de informatie nodig heeft.